

فهرست مطالب

مقدمه	۱۵
فصل اول - آشنایی با خسارت و نحوه جبران با لحاظ قوانین، فقه و مطالبه تطبیقی.....	
مبحث اول: مفهوم خسارت - تعاریف	۲۱
خسارات عام و خاص	۲۶
گفتار نخست: مفهوم خسارت در حقوق و عرف	۲۷
الف - خسارت در عرف	۲۷
ب - مفهوم خسارت در حقوق	۲۹
۱ - در قانون مدنی، اساسی و تجارت	۲۹
۲ - در قانون روابط موجر و مستاجر	۳۱
۳ - خسارت در قانون مسئولیت مدنی	۳۳
گفتار دوم: مفهوم خسارت در فقه	۳۴
الف - قاعده ضمان ید	۳۷
ب - قاعده لاضرر	۳۹
۱ - متن قاعده	۳۹
۲ - نفی حکم ضرری (به بار آوردن خسارت)	۴۰
۳ - نفی ضرر (خسارت) غیر قابل جبران	۴۰
۴ - دایره قاعده لاضرر	۴۱
ج - قاعده تسبیب	۴۳
۱ - روایت قاعده تسبیب	۴۴
۲ - وجود تعمد، قصد و سوء نیت	۴۵
۳ - هدف اصلی از قاعده	۴۵
د - قاعده غرور	۴۶
۱ - تحمل ضرر و جبران آن	۴۷
۲ - معافیت مغرور و غاصب	۴۷
۳ - معافیت از جبران خسارت	۴۸
ه - قاعده اقدام	۴۹
۱ - علم مغبون	۴۹
۲ - قاعده اقدام و مستند روایی	۵۰
۳ - قاعده اقدام و اثر آن در اثبات جبران خسارت	۵۱

۲ □ خسارات قابل جبران در حقوق ایران

- گفتار سوم: مفهوم خسارت در حقوق تطبیقی ۵۱
- الف - در حقوق فرانسه ۵۲
- ب - در حقوق ترکیه ۵۵
- مبحث دوم: انواع خسارات ۵۷
- گفتار اول: خسارات مادی ۵۷
- الف - تعریف این نوع خسارت ۵۷
- ب - تقسیم بندی خسارات مادی ۵۸
- ۱- از بین رفتن مال ۵۸
- ۲- از بین رفتن منفعت ۵۹
- ۳- از بین رفتن حق: ۶۰
- ج - در فقه اسلامی ۶۱
- گفتار دوم: خسارات معنوی ۶۱
- الف - خسارات معنوی در فقه ۶۳
- ۱ - مخالفت در جبران خسارت معنوی در فقه ۶۳
- ۲ - پذیرش خسارات معنوی در فقه ۶۵
- ۳ - ماهیت خسارت معنوی در فقه ۶۶
- ب - خسارت معنوی در حقوق ایران ۶۷
- ج - در حقوق سایر کشورها ۶۸
- مبحث سوم: خسارات ناشی از عمل اشخاص حقوقی و
- نهادهای عمومی، دولتی ۶۹
- گفتار اول: کلیات مربوط به خسارات اشخاص حقوقی ۶۹
- ۱ - مفهوم شخصیت حقوقی ۶۹
- ۲ - مبانی مسئولیت مدنی اشخاص حقوقی ۷۰
- ۳ - سرانجام مسئولیت مدنی اشخاص ۷۱
- گفتار دوم: جبران خسارات وارده و نحوه اجرای آن ۷۲
- ۱ - ویژگی ورود خسارت ۷۲
- ۲ - امکان جبران زیانهای معنوی ۷۴
- ۳ - جبران خسارات ناشی از وضع قانون ۷۶
- ۴ - جبران خسارات ناشی از اعمال اشخاص حقوقی ۷۷
- ۵ - اجرای احکام محکومیت علیه دولت ۷۷
- گفتار سوم: حقوق خصوصی اشخاص و مسئولیت دولت
- در خسارات مورد حکم در دیوان داوری بین المللی ۷۹
- فصل دوم - خسارت قراردادی قهری ۸۳**

مبحث اول: شرایط خسارات قابل جبران در مسئولیت قراردادی و قهری ..	۸۵
گفتار اول: مسلم بودن ضرر	۸۶
- قاعده مسلم بودن	۸۶
گفتار دوم: مستقیم بودن ضرر	۹۰
الف - مستقیم بودن ضرر در مجموعه قوانین فرانسه	۹۲
ب - مستقیم بودن خسارت در کنوانسیون بیع ۱۹۸۰ وین	۹۳
گفتار سوم: خسارت جبران نشده باشد	۹۴
الف - در حقوق ایران	۹۴
ب - جبران نشده بودن ضرر و خسارت با توجه به	
کنوانسیون بیع ۱۹۸۰ وین	۹۶
گفتار چهارم: مشروع بودن خسارات قابل مطالبه	۹۷
الف - نامشروع بودن فعل زیانبار	۹۸
ب - وجود عنصر تقصیر	۹۹
گفتار پنجم: قابلیت پیش بینی ضرر	۱۰۰
الف - خسارات قابل پیش بینی با توجه به کنوانسیون	
بیع ۱۹۸۰ وین	۱۰۱
ب - در حقوق انگلستان	۱۰۲
مبحث دوم: نقش تقصیر و هشدار در جبران خسارات	۱۰۵
گفتار اول: بررسی و تفسیر تقصیر	۱۰۵
الف - مفهوم تقصیر سنگین	۱۰۵
ب - مفهوم تقصیر سنگین در پاره‌ای از قراردادهای بین‌الملل	۱۰۶
۱- کنوانسیون ورشو راجع به حمل و نقل هوایی	۱۰۶
۲- پروتکل لاهه	۱۰۷
۳- کنوانسیون بین‌المللی راجع به حمل و نقل با راه آهن	۱۰۷
گفتار دوم: نقش هشدار در رفع مسئولیت	۱۰۸
الف - شرایط لازم برای رفع مسئولیت	۱۰۸
ب - رفع مسئولیت در قوانین مدون	۱۰۸
ج - مسائل مرتبط با قاعده	۱۱۰
مبحث سوم: مسئولیت مدنی ناشی از حوادث و سوانح	۱۱۱
گفتار اول: خسارات ناشی از تصادم	۱۱۱
گفتار دوم: جبران خسارات به وسیله دیه و مازاد بر آن	۱۱۴
- بررسی یک پرونده	۱۱۵
گفتار سوم: مسئولیت مدنی ناشی از حوادث اتمی	۱۱۷
الف - مبانی مسئولیت در حوادث اتمی	۱۱۷
ب - اثبات حوادث موجد مسئولیت مدنی	۱۱۸

۴ □ خسارات قابل جبران در حقوق ایران

- ۱ - خسارات قابل جبران. ۱۱۹
- ۲ - اشخاص مسئول. ۱۱۹
- ج - نتیجه خسارات اتمی. ۱۲۱
- مبحث چهارم: مصادیق مشتبه در خسارات قابل جبران. ۱۲۲
- گفتار اول: خسارات ناشی از عدم النفع. ۱۲۲
- مفهوم این خسارت. ۱۲۲
- الف - جایگاه خسارات عدم النفع. ۱۲۳
- ۱ - نظرات فقها. ۱۲۳
- ۲ - نظر حقوقدانها. ۱۲۵
- ۳ - قوانین موضوعه. ۱۲۸
- ۳ - ۱ - قانون آیین دادرسی کیفری سال ۷۸. ۱۲۸
- ۳ - ۲ - قانون آیین دادرسی مدنی سال ۷۹. ۱۲۹
- ب - الزام به جبران خسارت. ۱۳۰
- ج - نحوه طرح و شیوه‌های جبران خسارت ناشی از عدم النفع. ۱۳۳
- ۱ - نظریات حقوقدانان در این زمینه. ۱۳۳
- ۲ - رویه‌ی قضایی. ۱۳۵
- ۳ - قوانین موضوعه در مورد خسارات عدم النفع. ۱۳۷
- ۳ - ۱ - قانون مسئولیت مدنی. ۱۳۷
- ۳ - ۲ - قانون بیمه اجباری دارندگان وسایل نقلیه موتوری. ۱۳۹
- د - سرانجام عدم النفع. ۱۳۹
- آیا غرامت اصولاً شامل عدم النفع است؟ ۱۴۰
- گفتار دوم: خسارت تأخیر تأدیه. ۱۴۱
- تعریف وارکان خسارت تأخیر تأدیه. ۱۴۱
- الف - شرایط مطالبه خسارت: ۱۴۳
- ۱ - گذاشتن موعد مقرر. ۱۴۳
- ۱ - ۱ - در قراردادهایی که موعد مقرر پیش بینی شده است. ۱۴۳
- ۱ - ۲ - در صورتیکه موعد انجام تعهد معین نشده باشد، دو حالت دارد: ۱۴۳
- ۲ - اسباب معافیت مدیون از تأدیه خسارت. ۱۴۴
- ۳ - احکام خاص و ویژه خسارت تأخیر تأدیه. ۱۴۴
- ۳ - ۱ - مطالبه رسمی طلب. ۱۴۴
- ۳ - ۲ - اثر توافق طرفین در مورد آغاز محاسبه خسارت تأخیر تأدیه. ۱۴۵

۱۴۶	۳-۳- مبدأ محاسبه خسارت تأخیر تأدیه:
	ب- مقایسه احکام خسارت تأخیر تأدیه با قواعد
۱۴۷	عمومی جبران خسارت ناشی از انجام تعهد.
۱۴۸	ج- مقایسه خسارت تأخیر تأدیه با ربا.
	۱- بهره پول با تراضی طرفین است ولی خسارت با
۱۴۸	حکم قانون است.
۱۴۸	۲- تفاوت در زمان محاسبه.
۱۴۸	۳- تفاوت در ارکان.
۱۴۹	د- صلاحیت شورای نگهبان در نسخ یا الغاء قوانین.
۱۵۰	ه- مشروعیت خسارت تأخیر تأدیه و نظر شورای نگهبان.
۱۵۲	گفتار سوم: وجه التزام.
۱۵۴	الف- بررسی فقهی وجه التزام.
۱۵۴	۱- در جواز اخذ وجه التزام.
۱۵۵	۲- در رد اخذ وجه التزام.
۱۵۵	ب- شرط صحت وجه التزام.
۱۵۶	ج- رابطه بین وجه التزام و تعیین میزان خسارت.
۱۵۷	۱- آثار شرط تعیین میزان خسارت.
۱۵۸	۲- محاسبه قبلی خسارت.
۱۵۹	مبحث پنجم: فورس ماژور و ارتباط آن با خسارت.
۱۶۱	گفتار اول: فورس ماژور در مسئولیت قهری و قراردادی.
۱۶۲	الف- تقصیر متضرر.
۱۶۲	۱- تقصیر متضرر در بروز خسارت.
۱۶۲	۱-۱- تقصیر متضرر به صورت فورس ماژور.
۱۶۲	۱-۲- تقصیر متضرر از مصادیق فورس ماژور نیست.
۱۶۳	ب- تقصیر شخص ثالث.
۱۶۴	گفتار دوم: شرایط خاص فورس ماژور.
۱۶۵	الف- اثر قوه قاهره در مسئولیت عهدی.
۱۶۶	ب- اثر قوه قهریه در مسئولیت قهری.
۱۶۸	فورس ماژور در مورد دولت.
۱۷۱	فصل سوم - روشهای جبران و پرداخت خسارت
۱۷۳	مبحث اول: دعوی جبران خسارت.
۱۷۳	گفتار اول: طرفین دعوی.
۱۷۷	۱- بازگرداندن عین مال به صاحب آن.

۶ ▣ خسارات قابل جبران در حقوق ایران

- ۱۷۷ ۱ - ۱ - از بین بردن منبع خسارت
- ۱۷۸ ۲ - جبران خسارت وارد به اموال
- ۱۷۸ ۲ - ۱ - رد عین در صورت وجود
- ۱۷۹ ۲ - ۲ - پرداخت بدل
- ۱۸۰ ۲ - ۱ - دادن مثل
- ۱۸۱ ۲ - ۳ - دادن قیمت
- ۱۸۲ ج - در حقوق تطبیقی
- ۱۸۳ گفتار دوم: شیوه‌های جبران خسارت برحسب نوع زیان و دعوا
- ۱۸۴ در حقوق آلمان
- ۱۸۵ در حقوق فرانسه
- ۱۸۶ الف - ارزیابی و تعیین میزان خسارت
- ۱۸۷ ۱ - تغییر میزان خسارت تا زمان صدور حکم
- ۱۸۷ ۱ - ۱ - تغییر عوامل درونی
- ۱۸۷ ۱ - ۲ - تغییر ارزش پول (عوامل بیرونی)
- ۱۸۸ ۲ - تغییر میزان خسارت بعد از صدور حکم
- ۱۸۹ ب - کاهش خسارت
- ۱۹۰ ج - وسایل و طرق تأمین جبران خسارت
- ۱۹۰ ۱ - ایجاد مسئولیت تضامنی
- ۱۹۰ ۲ - بیمه اجباری مسئولیت
- ۱۹۱ ۳ - صندوق تأمین خسارت
- ۱۹۱ د - اثر قراردادهای جبران خسارت
- گفتار سوم: نقش اصحاب دعوی و دادگاه در تعیین نوع و
- ۱۹۳ روش جبران خسارت
- ۱۹۵ الف - امکان اقدام زیان دیده و مدیون نمودن فاعل زیان
- ۱۹۶ ب - نقش دادگاه در تعیین شیوه‌های جبران خسارت
- ۱۹۷ گفتار چهارم: اثر قراردادهای جبران خسارت
- ۲۰۰ الف - نفوذ حقوقی شرط عدم مسئولیت
- ب - استثنائات وارد بر اصل نفوذ حقوقی
- ۲۰۰ شرط عدم مسئولیت
- ۲۰۱ ۱ - خسارات وارد بر شخص
- ۲۰۱ ۲ - خسارت ناشی از تقصیر عمدی و در حکم عمد
- ۲۰۲ ج - شرط کیفری یا وجه التزام
- ۲۰۳ د - نفوذ حقوقی شرط کیفری
- ۲۰۳ مبحث دوم: شیوه‌های جبران خسارت مادی
- ۲۰۳ گفتار اول: جبران خسارت مادی

۲۰۳	الف - روش‌های جبران ضررهای جسمانی
۲۰۴	۱ - حقوق ایران
۲۰۶	۲ - خسارات مازاد بر دیه
۲۰۷	ب - خسارات مازاد بر دیه
۲۱۰	۱ - ضررهای جسمانی در حقوق انگلستان
۲۱۱	۲ - ضررهای جسمانی در حقوق آلمان
۲۱۲	گفتار دوم: روش جبران خسارت و زیان‌های معنوی
۲۱۲	الف - حقوق ایران
۲۱۵	ب - فقه اسلامی
۲۱۶	ج - حقوق تطبیقی
۲۱۹	فصل چهارم: مسئولیت حرفه‌ای مشاغل
۲۲۱	مبحث اول: مسئولیت مدنی ناشی از اقدامات قضایی
۲۲۱	گفتار اول: مقررات جاری در حقوق ایران
۲۲۳	گفتار دوم: مسئولیت مدنی قضات در حقوق فرانسه
۲۲۴	- آیین جبران خسارت در حقوق فرانسه
۲۲۶	گفتار سوم: مصونیت و مسئولیت قضایی در انگلستان
	- مسئولیت مدنی دولت در رابطه با اقدامات
۲۲۸	قضایی در انگلستان
۲۲۹	گفتار چهارم: حاصل بررسی اقدامات قضایی
۲۳۰	مبحث دوم: مسئولیت وکیل دادگستری و جبران خسارت وی
۲۳۰	گفتار اول: توجه لازم به اجرای وکالت
۲۳۱	الف - مسئولیت وکیل در تزویر خطای بزرگ
۲۳۲	ب - مسئولیت وکیل در خطای عادی
۲۳۳	ج - عدم مسئولیت وکیل به دلیل سبب خارجی
۲۳۴	د - مرحله اثبات دعوی
۲۳۵	ه - تأدیه خسارت
۲۳۶	و - تعدیل قواعد مسئولیت با توافق
۲۳۷	گفتار دوم: مسئولیت وکیل در طرح دعوی واهی
۲۳۸	مبحث سوم: مسئولیت مدنی مهندسین ساختمان سابقه قانونگذاری
۲۳۸	گفتار اول: خطای مهندسی
۲۳۹	گفتار دوم: تصمیمات و اقدامات شاغلین حرف ساختمان
۲۴۱	الف - تخریب و انهدام
۲۴۲	ب - مغایرات

۸ □ خسارات قابل جبران در حقوق ایران

۲۴۳ ج - استفاده از مصالح
۲۴۴ گفتار پایانی
۲۵۰ فهرست منابع
۲۵۰ الف - کتب فارسی
۲۵۲ ب - کتب، عربی
۲۵۴ ج - مقالات، مجلات و جزوات فارسی
۲۵۵ د - منابع به زبان انگلیسی
۲۵۶ هـ - منابع به زبان فرانسه